

Tiistai 21. toukokuuta 2013

P7_TA(2013)0202

Naisten oikeudet Balkanin ehdokasvaltioissa**Euroopan parlamentin päätöslauselma 21. toukokuuta 2013 naisten oikeuksista Balkanin ehdokasvaltioissa (2012/2255(INI))**

(2016/C 055/04)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 3 artiklan ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 8 ja 19 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 18. joulukuuta 1979 hyväksymän kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan yleissopimuksen (CEDAW-sopimuksen),
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 (UNSCR 1325),
- ottaa huomioon neuvoston maaliskuussa 2011 hyväksymän eurooppalaisen tasa-arvosopimuksen (2011–2020) ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon neljännen naisten maailmankonferenssin 15. syyskuuta 1995 hyväksymän Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman sekä 18. toukokuuta 2000 Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman seurannasta ⁽²⁾, 10. maaliskuuta 2005 YK:n neljännessä naisten maailmankonferenssissa hyväksytyn toimintaohjelman seurannasta (Peking + 10) ⁽³⁾ ja 25. helmikuuta 2010 aiheesta ”Peking + 15 – YK:n sukupuolten välisen tasa-arvon toimintaohjelma” ⁽⁴⁾ antamansa päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 21. syyskuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Naisten ja miesten tasa-arvostrategia vuosiksi 2010–2015” (COM(2010)0491),
- ottaa huomioon 9. marraskuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Komission lausunto Albanian Euroopan unionin jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta” (COM(2010)0680), jonka mukaan sukupuolten tasa-arvoa ei ole pystytty täysin takaamaan käytännössä, varsinkaan työhönnotossa tai taloudellisen tuen saamisessa,
- ottaa huomioon 9. marraskuuta 2010 annetun komission tiedonannon ”Komission lausunto Montenegron Euroopan unionin jäsenyyttä koskevasta hakemuksesta” (COM(2010)0670), jonka mukaan sukupuolten tasa-arvoa ei ole pystytty täysin takaamaan käytännössä,
- ottaa huomioon komission vuoden 2012 määräaikauskertomukset ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden edistymisestä, jotka sisältyvät 10. lokakuuta 2012 annettuun komission tiedonantoon ”Laajentumisstrategia sekä vuosien 2012 ja 2013 tärkeimmät haasteet” (COM(2012)0600),
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2012 annetun komission tiedonannon Euroopan unionin ja Kosovon välistä vakautus- ja assosiaatiosopimusta koskevasta toteutettavuustutkimuksesta (COM(2012)0602),
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2012 annetun komission tiedonannon Kroatian EU-jäsenyysvalmistelujen tilaa koskevan kattavan seurantakertomuksen tärkeimmistä havainnoista (COM(2012)0601),
- ottaa huomioon 5. maaliskuuta 2008 annetun komission tiedonannon ”Länsi-Balkan – lähemmäksi EU-jäsenyyttä” (COM(2008)0127),

⁽¹⁾ Maaliskuun 7. päivänä 2011 annettujen neuvoston päätelmien liite.

⁽²⁾ EYVL C 59, 23.2.2001, s. 258.

⁽³⁾ EUVL C 320 E, 15.12.2005, s. 247.

⁽⁴⁾ EUVL C 348 E, 21.12.2010, s. 11.

Tiistai 21. toukokuuta 2013

- ottaa huomioon 27. tammikuuta 2006 annetun komission tiedonannon ”Länsi-Balkanin maat matkalla kohti EU:ta: vakauden varmistaminen ja hyvinvoinnin lisääminen” (COM(2006)0027),
 - ottaa huomioon neuvoston 2.–3. kesäkuuta 2005 antamat päätelmät, joissa jäsenvaltioita ja komissiota kehoitetaan vahvistamaan sukupuolten tasa-arvoa edistäviä institutionaalisia mekanismeja ja kehittämään puitteita Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanon arvioinnille, jotta edistymistä voitaisiin seurata johdonmukaisemmin ja järjestelmällisemmin,
 - ottaa huomioon 30. marraskuuta ja 1. joulukuuta 2006 annetut neuvoston päätelmät aiheesta ”Jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten suorittaman Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanon tarkastelu – Institutionaalsiin mekanismeihin liittyvät indikaattorit”,
 - ottaa huomioon 30. syyskuuta 2009 annetut neuvoston päätelmät jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten suorittaman Pekingin toimintaohjelman täytäntöönpanon tarkastelusta,
 - ottaa huomioon 4. joulukuuta 2008 antamansa päätöslauselman Balkanin naisten tilanteesta ⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon 9. maaliskuuta 2011 antamansa päätöslauselman romaniväestön osallistamista koskevasta EU:n strategiasta ⁽²⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 48 artiklan,
 - ottaa huomioon naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan mietinnön ja ulkoasiainvaliokunnan lausunnon (A7-0136/2013),
- A. toteaa, että seitsemän Länsi-Balkanin valtiota – Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Kroatia, Kosovo, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Montenegro ja Serbia – ovat Euroopan unionin jäsenyyssprosessin eri vaiheissa; toteaa, että näiden maiden on jäsenyyssprosessin aikana hyväksyttävä ja pantava täytäntöön sukupuolten tasa-arvoon liittyvä unionin säännöstö ja muut asiaa koskevat EU:n velvoitteet;
- B. toteaa, että naisten oikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpano edellyttää, että näistä oikeuksista ollaan yleisesti enemmän tietoisia, että käytössä on oikeudellisia ja tuomioistuinten ulkopuolisia keinoja näihin oikeuksiin vetoamiseksi ja että valtiolliset ja valtiosta riippumattomat elimet käynnistävät ja toteuttavat niiden täytäntöönpanoon liittyvän prosessin ja valvovat sitä;
- C. toteaa, että naiset ovat keskeisessä asemassa rauhaan, vakauttamiseen ja sovitteluun liittyvien toimien kannalta; katsoo, että heidän panoksensa olisi tunnustettava ja sitä olisi kannustettava YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 ja siihen perustuvien päätöslauselmien mukaisesti;

Yleistä

1. toteaa, että Länsi-Balkanin alueen ehdokasvaltiot ovat hyväksyneet suuren osan liittymisprosessin edellyttämästä lainsäädännöstä, mutta että usein kyseistä lainsäädäntöä ei panna tosiasiallisesti täytäntöön;
2. korostaa, että naisten olisi otettava läntisellä Balkanilla aktiivinen rooli yhteiskunnassa osallistumalla ja olemalla hyvin edustettuina politiikan, talouden ja yhteiskunnan kaikilla eri tasoilla; huomauttaa, että on erittäin tärkeää edistää naisten tasavertaista osallistumista päätöksentekoon kaikilla hallinnon tasoilla (niin paikallisella ja kansallisella kuin toimeenpano- ja lainsäädäntövallankin tasolla);
3. panee huolestuneena merkille, että useimpien maiden kansalaiset eivät ole täysin selvillä nykyisistä sukupuolten tasa-arvoa ja naisten oikeuksia edistävästä säädöksistä ja toimintalinjoista ja että tällainen tieto on harvoin haavoittuvassa tai syrjäytyneessä asemassa olevien yhteiskunnan jäsenten, kuten romaninaisten, ulottuvilla; kehottaa komissiota ja ehdokasvaltioiden hallituksia lisäämään tietämystä tiedotusvälineiden, julkisten kampanjoiden ja koulutusohjelmien avulla, jotta voidaan poistaa sukupuoleen perustuvia stereotyyppioita sekä edistää naisille tarkoitettuja roolimalleja ja naisten aktiivista osallistumista kaikkiin elämäntilanteisiin, myös päätöksentekoon; kehottaa ennen kaikkea hallitusten jäseniä ja virkamiehiä sitoutumaan henkilökohtaisesti tämän asian hoitoon;

⁽¹⁾ EUVL C 21 E, 28.1.2010, s. 8.

⁽²⁾ EUVL C 199 E, 7.7.2012, s. 112.

Tiistai 21. toukokuuta 2013

4. korostaa tiedotuskampanjoiden merkitystä stereotyyppien, syrjinnän (sukupuoleen, kulttuuriin tai uskontoon perustuvan syrjinnän) ja perheväkivallan vastustamiseksi ja yleisen sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi; toteaa, että näiden kampanjoiden lisäksi olisi edistettävä myönteistä naiskuvaa tiedotusvälineiden ja mainonnan antamien kuvien sekä opetusmateriaalin ja internetin kautta; korostaa, että on tärkeää parantaa maaseudulla asuvien naisten tilannetta puuttamalla erityisesti syrjiviin käytäntöihin ja stereotyyppioihin;

5. panee huolestuneena merkille, että naiset ovat edelleen aliedustettuina työmarkkinoilla samoin kuin taloudellisen ja poliittisen päätöksenteon alalla; pitää kiintiöitä myönteisinä ja kehottaa maita, jotka eivät vielä ole tehneet niin, lisäämään naisten edustusta ja tarvittaessa soveltamaan käytännössä kiintiöitä poliittisissa puolueissa ja kansanedustuslaitoksissa, ja kannustaa maita, jotka ovat jo tehneet niin, jatkamaan tätä prosessia sen takaamiseksi, että naiset voivat osallistua poliittiseen elämään eivätkä enää ole aliedustettuina politiikassa; katsoo, että jos sukupuolikiintiöt on otettu käyttöön poliittisessa päätöksenteossa, ne olisi pantava asianmukaisesti täytäntöön ja täytäntöönpanoa olisi täydennettävä tehokkailla oikeudellisilla seuraamuksilla; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille muutokumppanuutta ("Partnership for Change") käsitelleen kansainvälisen naistenkonferenssin, joka järjestettiin lokakuussa 2012 Pristinassa alueen ainoan naispuolisen valtionjohtajan Atifete Jahjagan tuella;

6. panee huolestuneena merkille, että naisten työllisyysaste läntisen Balkanin maissa on edelleen hyvin alhainen; huomauttaa, että Balkanin ehdokasvaltioiden taloudellisen ja sosiaalisen kehityksen kannalta on tärkeää tukea yhtäläisiä mahdollisuuksia edistävää politiikkaa; kehottaa hallituksia toteuttamaan toimia sukupuolten välisen palkkaeron ja siten myös sukupuolten välisen eläke-eron kaventamiseksi sekä ryhtymään kamppailuun korkeita työttömyyslukuja vastaan ja ottamaan kamppailussa huomioon ennen kaikkea naiset ja aivan erityisesti maaseutualueilla elävät naiset; kehottaa Balkanin alueen maiden hallituksia laatimaan lainsäädäntökehityksen samapalkkaisuudesta, auttamaan naisia yksityis- ja työelämän yhteensovittamisessa, varmistamaan paremmat työolosuhteet, elinikäinen oppiminen ja joustava työaika sekä luomaan ympäristön, jossa naisia kannustetaan yrittäjyyteen;

7. panee huolestuneena merkille, että joissakin alueen valtioissa naisyrittäjiä syrjitään usein, kun he yrittävät saada lainaa tai luottoa yrityksensä varten, ja että he kohtaavat usein sukupuoleen perustuvista stereotyyppioista johtuvia esteitä; kehottaa alueen valtioita harkitsemaan sellaisten neuvontajärjestelmien ja tukiohjelmien luomista, joissa hyödynnetään yrittäjien neuvoja ja kokemuksia; kehottaa läntisen Balkanin maita laatimaan naisten työttömyyden hillitsemiseen tarkoitettuja aktiivisia työmarkkinajärjestelmiä; kehottaa näitä maita luomaan lainajärjestelmiä ja tarjoamaan rahoitusta yritystoiminnan aloittamiseen;

8. korostaa, että on tärkeää torjua kaikenlaista, myös sukupuoleen perustuvaa, syrjintää työpaikoilla, liittyy se sitten työhönottoon, ylennyksiin tai etuisuuksiin;

9. korostaa, että naisten – joita on yli puolet Balkanin väestöstä – aktiivinen osallistuminen toimivien demokraattisten instituutioiden rakentamisprosessiin on olennainen osa demokraattista hallintoa; panee huolestuneena merkille, että useimmissa maissa sukupuolten tasa-arvoon liittyvien toimenpiteiden ja erityisesti sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista koskevan politiikan käynnistämisestä ja toteuttamisesta vastaavien valtiollisten ja valtiosta riippumattomien elinten toimintaan osoitetut varat ja henkilöstö ovat riittämättömät; kehottaa viranomaisia myöntämään riittävästi varoja toimenpiteiden ja toimintasuunnitelmien täytäntöönpanoa varten, mukaan lukien asianmukaisen naispuolisen henkilöstön nimittäminen; korostaa, että liittymistä valmistelevalle tukivälineelle (IPA) voidaan käyttää ja sitä olisi käytettävä sellaisia hankkeita varten, jotka liittyvät naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon edistämiseen, mutta että kyseisten valtioiden viranomaiset kantavat täyden vastuun asianmukaisesti toimivista naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon täytäntöönpanomekanismeista; kehottaa komissiota noudattamaan asianmukaista huolellisuutta rahoituksen tuloksekkuuden varmistamisessa;

10. panee huolestuneena merkille, ettei täytäntöönpanon valvontaa varten ole saatavilla riittävästi sukupuolten tasa-arvoa, naisiin kohdistuvaa väkivaltaa sekä ehkäisyvälineiden saatavuutta ja käyttöä ja tyydyttämätöntä ehkäisytarvetta koskevia vakiomuotoisia tilastotietoja, joita voitaisiin eri aikoina vertailla ehdokasvaltioiden kesken ja EU:n jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden välillä; kehottaa Balkanin alueen ehdokasvaltioiden hallituksia vahvistamaan yhteiset menetelmät tilastotietojen keräämiselle yhdessä Eurostatin, Euroopan tasa-arvoinstituutin ja muiden asianomaisten laitosten kanssa; korostaa, että on kehitettävä erityisiä strategioita ja pantava täytäntöön olemassa olevia strategioita, jotta parannetaan moniperusteisesta syrjinnästä kärsivien naisten, kuten romaninaisten, lesbojen, biseksuaalien tai transsukupuolisten naisten, vammaisten naisten, etnisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten ja ikääntyneiden naisten asemaa;

Tiistai 21. toukokuuta 2013

11. katsoo, että naiset ovat keskeisessä asemassa vakauttamisessa ja konfliktien ratkaisussa, mikä on ratkaisevaa sovinnonteolle koko alueella; korostaa, että on tärkeää asettaa sotarikosten naisuhrien ja erityisesti raiskausten uhrien saataville oikeussuojakeinoja; korostaa, että kaikkien valtioiden vastuulla on estää rankaisematta jääminen ja saattaa rikolliset vastuuseen kansanmurhista, rikoksista ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksista, naisiin ja tyttöihin kohdistunut seksuaalinen väkivalta mukaan luettuna, ja että nämä rikokset on tunnustettava ja tuomittava rikoksina ihmisyyttä vastaan ja sotarikoksina; korostaa, että nämä rikokset on jätettävä armahdustoimenpiteiden ulkopuolelle; pitää myönteisenä työtä, jota Regional Women's Lobbyn kaltaiset verkostot ovat tehneet tukeakseen naisia rauhanrakentamisessa ja oikeussuojakeinojen asettamisessa naisten saataville konflikteista toipuvissa maissa; tähdentää, että on edelleen käsiteltävä menneisyyden tapahtumia ja varmistettava järjestelmällisesti, että konfliktien yhteydessä seksuaaliväkivallan uhreiksi joutuneet saavat oikeutta ja kuntoutusta; kehottaa hyväksymään ja panemaan täytäntöön asiaankuuluvia ohjelmia, jotka liittyvät todistajien suojeluun ja syytteiden nostamiseen kyseisistä rikoksista;

12. tuomitsee kaikenlaisen naisiin kohdistuvan väkivallan ja toteaa huolestuneena, että sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa ja sanallista väkivaltaa esiintyy edelleen Balkanin valtioissa; kehottaa Balkanin alueen maiden hallituksia vahvistamaan lainvalvontaelimiä, jotta esimerkiksi sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa, perheväkivaltaa, pakkoprostituutiota ja naiskauppaa koskeviin kysymyksiin voidaan menestyksekkäästi puuttua, sekä perustamaan turvapaikkoja naisille, jotka ovat kokeneet tai kokevat parhaillaan perheväkivaltaa, ja varmistamaan, että lainvalvontaelimet, oikeusviranomaiset ja virkamiehet osaavat tunnistaa nämä ilmiöt paremmin; kehottaa alueen kansallisia viranomaisia laatimaan perheväkivaltaa koskevia tiedotusohjelmia;

13. toteaa erittäin huolestuneena, että 30 prosenttia EU:ssa tapahtuvan rajat ylittävän ihmiskaupan uhreista on Balkanin valtioiden kansalaisia ja että suurin osa paljastuneista uhreista on naisia ja tyttöjä; korostaa että sukupuolten välinen tasa-arvo, valistuskampanjat sekä korruption ja järjestäytyneen rikollisuuden vastaiset toimet ovat elintärkeitä ihmiskaupan estämiseksi ja mahdollisten uhrien suojelemiseksi; kehottaa alueen kansallisia viranomaisia tekemään yhteistyötä yhteisen rintaman luomiseksi;

14. kehottaa Balkanin alueen ehdokasvaltioiden viranomaisia myöntämään jatkuvaa rahoitusta, jotta torjutaan ihmiskauppaa, lisätään viranomaisten valmiuksien vahvistamista uhrien ennakoivaksi tunnistamiseksi ja suojelemiseksi haavoittuvassa asemassa olevan väestön keskuudessa, varmistetaan lainsäädännön avulla, että tunnistettuja ihmiskaupan uhreja ei rangaista rikoksiin syyllistymisestä ihmiskaupan uhriksi joutumisen välittömänä seurauksena, ylläpidetään uhrien suojelutoimia, koulutetaan lainvalvontaviranomaisia sekä kehitetään edelleen vastaanottokeskus- ja turvakotikapasiteettia; kehottaa lisäksi vastaavia hallituksia parantamaan olemassa olevan lainsäädännön täytäntöönpanoa, jotta luodaan ihmiskaupan harjoittajien kannalta varoittava ympäristö, jossa ihmiskauppatapaukset tutkitaan asianmukaisesti ja rikoksenteijät asetetaan syytteeseen ja tuomitaan; kehottaa komissiota vaatimaan Balkanin ehdokasvaltioilta, että ne parantavat syytteeseen asettamista ja rangaistusten määräämistä sekä tukevat paikallisia aloitteita, joilla torjutaan ihmiskaupan perussyitä, kuten perheväkivaltaa ja naisten vähäisiä taloudellisia mahdollisuuksia;

15. katsoo, että sukupuolten aito tasa-arvo perustuu myös seksuaalisesta suuntautumisesta ja sukupuoli-identiteetistä riippumattomaan yhdenvertaisuuteen sekä seksuaaliseen suuntautumiseen ja sukupuoli-identiteettiin perustuvan syrjinnän kieltoon; kannustaa ehdokasvaltioiden hallituksia puuttumaan lainsäädännössä, politiikassa ja käytännössä yhä esiintyvään homo- ja transfobiaan, muun muassa antamalla viharikoksia ja syrjinnän torjuntaa koskevia säädöksiä sekä kouluttamalla poliiseja; kehottaa alueen kansallisia viranomaisia paljastamaan vihan ja väkivallan, jotka perustuvat seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun;

16. panee tyytyväisenä merkille, että naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa koskevien rajatylittävien alueellisten aloitteiden määrä on lisääntynyt; kehottaa hallituksia ja komissiota tukemaan näitä aloitteita, kannustamaan niihin perustuvien hyvien käytäntöjen vaihtamista ja edistämistä muun muassa hyödyntämällä liittymistä valmistevaa tukea ja myöntämällä niihin riittävästi määrärahoja, myös sukupuolinäkökohdat huomioon ottavan budjetoinnin kannalta;

17. kehottaa Montenegron hallitusta sekä Serbian, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian ja Albanian hallituksia – niiden aloitettua liittymisneuvottelut – sopimaan parlamenttinsa, poliittisten puolueidensa ja kansalaisyhteiskunnan kanssa puitesopimuksesta, jolla otetaan muun muassa naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon alalla toimivat kansalaisjärjestöt mukaan liittymisneuvotteluihin ja niihin neuvotteluihin perustuvien, uudistuksia edistävien toimintasuunnitelmien laatimiseen sekä varmistamaan, että liittymisprosessia koskevat asiakirjat ovat kyseisten järjestöjen saatavilla;

Tiistai 21. toukokuuta 2013

18. kehottaa Balkanin ehdokasvaltioiden hallituksia tunnustamaan naisjärjestöjen roolin erityisillä aloilla ja tukemaan sitä; mainittakoon esimerkiksi lesbojen, homoseksuaalien, biseksuaalien ja transsukupuolisten oikeuksien edistäminen, naisiin kohdistuvan väkivallan torjuminen, naisten osuuden lisääminen politiikan ja poliittisen edustuksen alalla sekä rauhanrakentamisen edistäminen; tukee vahvasti toimia, joilla pyritään naisten mahdollisuuksien ja yhteiskunnallisen aseman parantamiseen kyseisissä valtioissa;

19. toteaa huolestuneena, että romanien sosiaalista osallistamista koskeva prosessi on hidastunut useimmissa Balkanin ehdokasvaltioissa ja joissakin tapauksissa jopa pysähtynyt; kehottaa vastaavia hallituksia nopeuttamaan toimia romanikansalaisten integroimisen edistämiseksi ja varmistamaan, että romanien, erityisesti moninkertaisesta ja moniperusteisesta syrjinnästä kärsivien naisten ja tyttöjen, kaikkinaisen syrjintä ja ennakkoluuloinen kohtelu lopetetaan; kehottaa komissiota lisäämään toimia ehdokasvaltioiden osallistamiseksi riippumatta siitä, missä vaiheessa niiden liittymisprosessi on, sekä ottamaan käyttöön liittymistä valmistelevan tukivälineen (IPA) ja vakautus- ja assosiaatioprosessia koskevan mekanismin;

20. toteaa huolestuneena, että lesbojen, homoseksuaalien, biseksuaalien ja transsukupuolisten oikeuksia puolustavat aktivistit ja ihmisoikeusaktivistit, jotka painottavat menneiden asioiden käsittelyn merkitystä, ovat säännöllisesti vihapuheiden, uhkailun ja fyysisten hyökkäysten kohteina, ja kehottaa Balkanin ehdokasvaltioiden hallituksia toteuttamaan erityistoimia estääkseen naispuolisiin ihmisoikeusaktivisteihin kohdistuvan väkivallan ja torjuakseen sitä;

21. vaatii komissiota asettamaan naisten oikeuksien täytäntöönpanon, sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen ja perheväkivallan jatkuvan torjumisen ensisijaiseksi tavoitteeksi Länsi-Balkanin maiden liittymisprosessissa siten, että se jatkaa näiden asioiden käsittelyä ja niiden täytäntöönpanon seuranta ja siitä raportointia edistymiskertomuksissa ja asioiden merkityksen korostamista viranomaisyhteyksissä sekä näyttää hyvää esimerkkiä huolehtimalla sen omien edustustojen, neuvotteluryhmien sekä kokous- ja mediaedustuksen sukupuolijakauman tasapuolisuudesta;

22. pyytää Balkanin valtioissa toimivia EU:n edustustoja seuraamaan tiiviisti naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon alalla tapahtuvaa edistymistä tulevaa EU:hun liittymistä ajatellen ja kehottaa jokaista edustustoa nimeämään yhden henkilöstön jäsenen tasa-arvopoliittisten toimien vastuuhenkilöksi hyvien käytäntöjen vaihtamisen helpottamiseksi Balkanin alueella;

23. kannustaa alueen kansallisia viranomaisia tukemaan sukupuolten tasa-arvoa kouluissa ja korkeakouluissa annettavan opetuksen välityksellä; toteaa, että tyttöjä ei useinkaan rohkaista opiskелеmaan perinteisesti ”miehisinä” pidettäviä koulu- ja yliopistoaineita, kuten luonnontieteitä, matematiikkaa ja tekniikkaa; suosittelee, että kouluissa laajennettaisiin tytöille tarjolla olevien oppiaineiden ja työurien valikoimaa ja opetettaisiin niiden perusteita, jotta tytöt voivat syventää tietämystään ja kehittää kaikkia niitä taitoja, joita he tarvitsevat valitsemallaan elämänuralla menestyäkseen;

24. korostaa, että naisilla on oltava valta päättää itse omista seksuaali- ja lisääntymisoikeuksistaan myös siten, että heillä on mahdollisuus kohtuuhintaiseen ja korkealaatuiseen ehkäisyyn; on huolestunut siitä, että Balkanin ehdokasvaltioissa rajoitetaan seksuaali- ja lisääntymisterveydenhoidon palvelujen saatavuutta;

25. kehottaa Balkanin ehdokasvaltioiden hallituksia hyväksymään lainsäädäntöä ja toimintalinjoja, joilla taataan lisääntymisterveydenhoidon palvelujen yleinen saatavuus ja edistetään lisääntymisoikeuksia, sekä keräämään järjestelmällisesti tietoa, jota tarvitaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden tilan kohentamiseksi;

Albania

26. kehottaa Albanian hallitusta tukemaan naisten osuuden lisäämistä poliittisessa päätöksenteossa erityisesti vuoden 2013 parlamenttivaaleja ajatellen;

27. kehottaa Albanian hallitusta panemaan täytäntöön kansallisen kehitys- ja yhdentymisstrategian ja syrjinnältä suojaavan lain, siten, että vahvistetaan syrjintävaltuutetun toimistoa ja perustetaan muutoksenhakuelin, jossa toimii erityisesti sukupuolisyrittäjätapauksia käsittelevä valtuutettu, jotta edistetään sellaisen ympäristön luomista, jossa tyttöjä synnyttäviä naisia ei syrjitä;

Tiistai 21. toukokuuta 2013

28. kehottaa Albanian hallitusta parantamaan kansallisten ja paikallisten viranomaisten välistä koordinoitua erityisesti perheväkivallan torjunnassa ja toteaa, että Albaniassa olisi lisättävä naisten osallistumista kansalliseen ja paikalliseen päätöksentekoon;
29. kehottaa Albanian hallitusta ehdottamaan sukupuolinäkökohdat huomioon ottavia uudistuksia omistusoikeutta koskevaan lainsäädäntöön sekä rikos-, vaali- ja työlänsäädäntöön;
30. on tyytyväinen siihen, että Albaniassa annetaan tuomareille koulutusta sukupuolten tasa-arvoa koskevan lainsäädännön täytäntöönpanon ja nauttien kohdistuvan väkivallan torjumiseksi toteutettavien toimien alalla, sekä siihen, että syrjinnän tai väkivallan uhrien on mahdollista saada valtion rahoittamaa oikeusapua;
31. on tyytyväinen siihen, että Albaniassa on tehty päätös sukupuolinäkökohtien valtavirtaistamisesta kaikkien ministeriöiden keskipitkän aikavälin talousarvio-ohjelmissa, ja odottaa kiinnostuneena päätöksen täytäntöönpanon tuloksia;
32. kehottaa Albanian hallitusta ottamaan käyttöön ja tarvittaessa mukauttamaan naisten oikeuksiin ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvien toimenpiteiden täytäntöönpanon seurannassa käytettäviä tulosindikaattoreita;
33. kehottaa Albanian parlamenttia perustamaan parlamentaarisen valiokunnan käsittelemään erityisesti naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa;
34. kehottaa Albanian hallitusta nopeuttamaan erityisesti sellaisten paikallisten poliittisten välineiden täytäntöönpanoa, joilla edistetään naisten oikeuksia, kuten sukupuolten tasa-arvoa, perheväkivallan torjuntaa ja nauttien kohdistuvan väkivallan torjuntaa koskevan kansallisen strategian (2011–2015) täytäntöönpanoa;
35. on tyytyväinen siihen, että Albanian viranomaiset ovat ottaneet käyttöön tulosindikaattoreita, joilla valvotaan naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvoa koskevien toimien täytäntöönpanoa, ja kansallisen raportin julkaisemiseen, jossa tarkastellaan naisten ja sukupuolten tasa-arvon asemaa Albaniassa vuonna 2012;

Bosnia ja Hertsegovina

36. kehottaa kaikkia Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia mukauttamaan sukupuolten tasa-arvoa koskevaa lainsäädäntöä ja eri oikeusasteiden oikeuskäytäntöä, jotta maan oikeudellinen tilanne saadaan yhdenmukaistetuksi, ja vahvistamaan sukupuolten tasa-arvosta vastaavaa keskushallinnon osastoa, jotta olisi mahdollista tarkastella naisten puuttumista korkeimmilla hallinnon tasoilla ja valvoa ongelmia, joita lain täytäntöön panematta jättäminen on tähän mennessä aiheuttanut; kehottaa Euroopan komissiota käyttämään kaikkia saatavilla olevia mekanismeja, jotta Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisten vastuuvollisuutta lisätään ja jotta ne toteuttavat voimakkaampia toimia; kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan hallitusta korostamaan voimakkaammin sukupuolten tasa-arvosta annetun Bosnia ja Hertsegovinan lain ja syrjinnän kieltämisestä annetun lain täytäntöönpanoa ja yhteensovittamista muiden valtiollisten lakien kanssa;
37. toteaa erityisen huolestuneena, että raskaana olevia ja hiljattain synnyttäneitä naisia syrjitään työmarkkinoilla ja että äitiyteen liittyvien sosiaaliturvaoikeuksien välillä vallitsee entiteetti- ja piirikuntaakohtaisia eroja; kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia takaamaan korkeatasoiset sosiaaliturvaoikeudet kaikkialla valtiossa niille, jotka jäävät äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaalle, ja luomaan kaikille kansalaisille yhdenmukaiset olosuhteet;
38. panee huolestuneena merkille sekä suuren yleisön että lainvalvonta-alan työntekijöiden vähäisen tietämyksen sukupuolten tasa-arvoa koskevasta ja nauttien kohdistuvan väkivallan vastaisesta lainsäädännöstä; kehottaa viranomaisia toteuttamaan tietämyksen lisäämistä ja lainvalvontaviranomaisten kouluttamista koskevan toimintasuunnitelman;
39. toteaa erittäin huolestuneena, että lakeja, jotka koskevat perheväkivallan uhrien suojelua, ei ole vielä sovitettu yhteen entiteettien lakien kanssa, minkä myötä tunnustettaisiin, että perheväkivalta on Bosnia ja Hertsegovinan molempien entiteettien rikoslainsäädännön mukainen rikos ja taattaisiin asianmukainen oikeusturva näille uhreille; kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan hallitusta ratkaisemaan asian mahdollisimman pian uhrien suojelun tehostamiseksi;
40. on tyytyväinen siihen, että Bosnia ja Hertsegovinan parlamentin naisjäsenet käyvät asianomaisten ministerien kanssa puoluerajojen yli ulottuvaa keskustelua sukupuoleen perustuvasta väkivallasta; kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia toteuttamaan keskustelun johdosta konkreettisia jatkotoimia sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumisen edistämiseksi;

Tiistai 21. toukokuuta 2013

41. kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia laatimaan virallisia tilastoja raportoitujen väkivallantekeiden määrästä poliisiraporteista, sosiaalihuollon keskuksista ja oikeudellisista laitoksista kerättyjen tietojen perusteella ja asettamaan nämä tilastot julkisesti saataville; kehottaa samoin Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia keräämään ja julkistamaan tietoja toimista, joilla pyritään varmistamaan perheväkivallan uhrien suojeleminen;
42. kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan hallitusta yhdenmukaistamaan Bosnia ja Hertsegovinan sukupuolten tasa-arvosta annettua lakia vaalilain kanssa, kun kyse on täytäntöönpanon hallinnasta vastaavien elinten kokoonpanosta kaikilla päätöksenteon tasoilla – kunnissa, piirikunnissa, entiteeteissä ja valtion tasolla;
43. on tyytyväinen Bosnia ja Hertsegovinan lakiin, jonka mukaan vähintään 40 prosenttia kummastakin sukupuolesta on oltava edustettuna valtiollisten ja paikallisten hallintoelinten hallinnollisissa tehtävissä, mutta toteaa, että tämä ei ole käytännössä johtanut siihen, että naisten osuus hallintohenkilöstöstä olisi 40 prosenttia; kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia laatimaan toimintasuunnitelman, jossa esitetään selkeä aikataulu ja tehtäväjako tämän säännöksen täytäntöön panemiseksi;
44. panee huolestuneena merkille, ettei YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 mukaisen toimintasuunnitelman toteuttamiseen, sukupuolten tasa-arvon turvaamista koskeviin institutionaalisiin mekanismeihin, asianmukaisen oikeussuojan saatavuuteen eikä perheväkivallan uhrien turvakoteihin ole osoitettu riittävästi varoja ja henkilöstöä; kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia kaikissa hallintoportaissa varaamaan talousarvioissaan riittävästi määrärahoja kyseisiin tarkoituksiin;
45. pitää valitettavana, että Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset ovat tähän mennessä tutkineet vain rajallisen määrän sotarikoksia, joihin liittyy seksuaalista väkivaltaa, ja määränneet niiden johdosta vain rajallisen määrän tuomioita; toteaa erittäin huolestuneena, että monet tällaisiin rikoksiin syyllistyneet ovat vältäneet oikeuskäsittelyn ja rangaistuksen; toteaa myös, että Bosnia ja Hertsegovinan viranomaiset eivät ole onnistuneet takaamaan asianmukaisia todistajansuojeluohjelmia uhreille; kehottaa tästä syystä Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia varmistamaan, että kaikille sellaisten sotarikosten uhreille, joihin liittyy seksuaalista väkivaltaa, taataan turvallinen ja asianmukainen oikeuskäsittely ja että kaikki esille tuodut sotarikoksiin liittyvät tapaukset selvitetään nopeasti ja tehokkaasti;
46. kehottaa Bosnia ja Hertsegovinan hallitusta parantamaan olemassa olevan naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa koskevan lainsäädännön valvontaa sisällyttämällä politiikkoihin ja toimintasuunnitelmiin selkeitä tavoitteita ja määrittämällä selvästi, mitkä valtiolliset elimet vastaavat täytäntöönpanosta; kehottaa lisäksi Bosnia ja Hertsegovinan viranomaisia tekemään kaikilla tasoilla yhteistyötä sukupuolten tasa-arvoa koskevien kattavien tilastotietojen keräämiseksi koko valtiossa;

Kroatia

47. kannustaa Kroatian hallitusta jatkamaan sukupuolten tasa-arvoon liittyvän lainsäädännön mukauttamista EU:n säännöstöön Kroatian liittyttyä Euroopan unioniin;
48. kehottaa Kroatian viranomaisia panemaan täysimääräisesti täytäntöön lainsäädännön, jonka mukaan paikallisten ja alueellisten itsehallintoelinten, parlamentin ja Euroopan parlamentin vaaleissa 40 prosenttia vaaliluetteloiden ehdokkaista on oltava naisia, ottaen huomioon, että vuonna 2011 järjestettyjen parlamentin vaalien yhteydessä kaksi kolmasosaa poliittisista puolueista ei saavuttanut asetettua tavoitetta;
49. kiittää Kroatiaa sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän oikeusasiamiehen viraston perustamisesta ja siitä, että viraston tunnettuus on lisännyt tietoisuutta naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa koskevista toimenpiteistä; kehottaa kaikkia alueen valtioita harkitsemaan, voisivatko ne noudattaa Kroatian antamaa esimerkkiä hyvästä käytännöstä; kannustaa Kroatian hallitusta jatkamaan oikeusasiamiesten tehtävän rahoittamista ja toimimaan niiden suositusten mukaisesti;
50. suhtautuu myönteisesti erityisesti Istriian alueella toteutettuihin paikallisiin toimintasuunnitelmiin, jotka koskevat sukupuolinäkökohdan valtavirtaistamista, ja kehottaa Kroatian hallitusta edistämään tällaisten toimintasuunnitelmien hyväksymistä ja täytäntöönpanoa kaikkialla valtiossa;
51. kehottaa Kroatian hallitusta käynnistämään kansalaisjärjestöjen kanssa rakenteellisen vuoropuhelun erityisesti liittymisen jälkeistä tilannetta ajatellen;

Tiistai 21. toukokuuta 2013

52. suhtautuu myönteisesti siihen, että Kroatian poliisivoimat ovat edistyneet naiseen kohdistuvan väkivallan ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän asianmukaisessa käsittelyssä tällä alalla saamaansa erikoiskoulutuksen avulla, ja kehottaa viranomaisia tällaisten toimien jatkamiseen; toteaa kuitenkin, että oikeuslaitos ei aina käsittele tapauksia asianmukaisesti, ja kehottaa viranomaisia käynnistämään toimia myös oikeuslaitoksen tietoisuuden lisäämiseksi ja kouluttamiseksi; kehottaa lisäksi Kroatian hallitusta asettamaan ilmaisen oikeusavun sukupuoleen perustuvan väkivallan ja syrjinnän uhrien saataville;

53. kehottaa Kroatian viranomaisia selventämään perheväkivallalta suojaamista koskevassa kansallisessa strategiassa (2011–2016), mikä viranomaisen vastaa mistäkin toimesta, ja myöntämään asianmukaista rahoitusta viranomaisille ja kansalaisyhteiskunnan järjestöille strategian täytäntöön panemiseksi;

Kosovo

54. on tyytyväinen Kosovon parlamentille myönnettyyn asemaan sukupuolten välistä tasa-arvoa koskevan ohjelman hyväksymisessä, arvioinnissa ja seurannassa; vaatii seurantakertomusten perusteella annettujen suositusten täytäntöönpanoa;

55. kehottaa Kosovon hallitusta edistämään valtionlaajuisen hätänumeron käyttöön ottamista perheväkivallan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan uhreja varten sekä lisäämään tietoisuutta mahdollisuuksista, jotka liittyvät tapauksista raportointiin ja niiden käsittelemiseen;

56. on tyytyväinen siihen, että Kosovon hallitus on sijoittanut sukupuolten tasa-arvoa tarkastelevan viraston pääministerin kabinetin alaisuuteen, ja kehottaa hallitusta varmistamaan, että virasto toimii tehokkaammin sukupuolten tasa-arvoa koskevan lain täytäntöön panemiseksi ja valvomiseksi ilman poliittisia vaikutteita;

57. kehottaa Kosovon hallitusta perustamaan ehdotetun tasa-arvokeskuksen mahdollisimman pian;

58. on tyytyväinen siihen, että Kosovo on kouluttanut poliiseja hoitamaan sukupuoleen perustuvia väkivaltatapauksia ja perustanut poliisiasemille erityisesti uhreille ja heidän lapsilleen tarkoitettuja tiloja; kehottaa Kosovon hallitusta kouluttamaan myös oikeuslaitosta näiden tapausten käsittelyyn sekä lisäämään uhrien turvakotien määrää ja pidentämään mahdollisuutta niissä oleskeluun;

59. kehottaa Kosovon hallitusta tunnustamaan Kosovossa lokakuussa 2012 järjestetyssä naisten huippukokouksessa vahvistetut Pristinan periaatteet ja edistämään niiden täytäntöönpanoa;

60. korostaa, että tarvitaan lisää valistusta ehkäisyvälineiden käytöstä sekä niiden tarjonnasta ja saatavuudesta, koska vaikka ehkäisyä käyttävien naisten osuus on kasvanut, läheskään kaikki naiset eivät kuitenkaan vielä käytä ehkäisyvälineitä Kosovossa;

61. kehottaa Kosovon hallitusta tunnustamaan vuosien 1998–1999 selkkauksen aikana seksuaalisen väkivallan uhreiksi joutuneet erityisenä ryhmänä lainsäädännössä tarkistamalla lakia 04/L-054 marttyyrien, invalidien, veteraanien, Kosovon vapautusarmeijan jäsenten, sodan siviiliuhrien ja heidän perheidensä asemasta ja oikeuksista;

62. kehottaa Kosovon hallitusta määrittelemään selkeät indikaattorit, jotka koskevat sukupuolten tasa-arvoa ja syrjinnän torjuntaa koskevien lakien hallinnollisten ohjeiden noudattamista ja noudattamatta jättämistä, jotta helpotetaan niiden täytäntöönpanoa ja valvontaa; kehottaa lisäksi hallitusta keräämään tietoa sukupuoleen perustuvista väkivalta- ja syrjintätapauksista ja laatimaan niitä koskevan kansallisen rekisterin;

Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia

63. on tyytyväinen Makedonian hallituksen hyväksymään uuteen lakialoitteeseen työpaikalla tapahtuvan seksuaalisen häirinnän tai kiusaamisen torjumisesta sekä mahdollisuuteen määrätä sakkorangaistus näihin tekoihin syyllistyneille henkilöille ja kehottaa sovittamaan lakialoitteen yhteen rikoslain kanssa; suhtautuu myönteisesti Makedonian hallituksen aikomukseen muuttaa lainsäädäntöä sen varmistamiseksi, että molempien vanhempien on mahdollista jäädä vanhempainlomalle tai perhelomalle sairaiden omaisten hoitoa varten, ja sellaisten työläisäädännön muutosten viimeaikaiseen hyväksymiseen, joilla tarjotaan raskaana oleville tai juuri synnyttäneille naisille parempaa oikeussuojaa työmarkkinoilla;

Tiistai 21. toukokuuta 2013

64. toteaa huolestuneena, että romaninaiset kärsivät kaksinkertaisesta, sekä sukupuoleen että etniseen alkuperään perustuvasta syrjinnästä; kehottaa tästä syystä Makedonian hallitusta hyväksymään kattavan syrjinnän vastaisen kehyksen, jonka avulla romaninaiset voivat turvata oikeutensa;

65. on tyytyväinen siihen, että Makedonian viranomaiset ovat lisänneet varoittavia seuraamuksia, joita määrätään sen lain noudattamatta jättämisestä, jonka mukaan poliittisissa päätöksentekokeleimissä on oltava vähintään 30 prosenttia kummankin sukupuolen edustajia; kehottaa Makedonian hallitusta seuraamaan tarkasti, onko naisten osuus erityisesti paikallisissa päätöksentekokeleimissä tämän tuloksena vähintään 30 prosenttia;

66. kehuu Makedonian parlamenttia aktiivisen "naisyhdistyksen" perustamisesta, jossa eri puolueita edustavat parlamentin naispuoliset jäsenet tekevät yhteistyötä edistääkseen naisten oikeuksia ja sukupuolten tasa-arvoa järjestämällä julkisia keskusteluja, kokouksia, kansainvälisiä ja muita tapahtumia ja tekemällä yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan kanssa tarkastellakseen arkaluonteisia tai vähäiselle huomiolle jääneitä kysymyksiä, kuten ensiasteella annettavaa seksuaalivalistusta, perheväkivaltaa, hiv:tä, kohdunkaulansyöpää, vihapuhetta ja naisten asemaa maaseutualueilla;

67. korostaa, että työ- ja sosiaaliministeriön alaisessa yhtäläisten mahdollisuuksien osastossa työskentelevän oikeudellisen edustajan, jonka tehtävänä on antaa oikeudellista neuvontaa naisten ja miesten välisen epätasa-arvoisen kohtelun tapauksissa, järjestelmät eivät toimi asianmukaisesti; kehottaa Makedonian hallitusta toteuttamaan toimenpiteitä näiden järjestelmien toiminnan tehostamiseksi;

68. panee huolestuneena merkille sukupuolten tasa-arvoa edistävien toimintasuunnitelmien ja strategioiden toteutuksen hajanaisuuden ja toimien kokonaisvaltaisen koordinoinnin puutteen; kehottaa Makedonian hallitusta osoittamaan lisävaroja ja -henkilöstöä sukupuolten tasa-arvosta vastaavalle osastolle sekä varmistamaan yhtäläisiä mahdollisuuksia tarkastelevien koordinaattoreiden nimittämisen ja niiden tehokkaan toiminnan kansallisella ja paikallisella tasolla;

69. suhtautuu myönteisesti edistykseen, jota on saavutettu sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumisen alalla, kuten raportoinnin lisääntyminen tiedotuskampanjojen myötä, erikoistuneiden poliisien kouluttaminen ja sopimus kertomusten tarkastelua koskevista toimielinten välisistä pöytäkirjoista; toteaa kuitenkin huolestuneena, että perheväkivallan ja muiden sukupuoleen perustuvan väkivallan muotojen uhreille tarkoitettujen turvakotien määrä ei ole riittävä;

70. kehottaa Makedonian hallitusta poistamaan olemassa olevat ehkäisyvälineiden saatavuutta koskevat kulttuuriset ja taloudelliset esteet, jotta naisille voidaan taata niiden saatavuus;

Montenegro

71. panee huolestuneena merkille, ettei naisten osuus poliittisessa päätöksenteossa ole juurikaan lisääntynyt viime vuosikymmeninä; kehottaa Montenegron hallitusta uudistamaan tämän alan lainsäädäntöä ja varmistamaan sen noudattamisen;

72. kehottaa Montenegron hallitusta osoittamaan lisävaroja ja -henkilöstöä sukupuolten tasa-arvosta vastaavalle osastolle sekä sukupuolten tasa-arvon edistämiseen tarkoitettua lainsäädännön ja institutionaalisen kehyksen ja sukupuolten tasa-arvoon liittyvän toimintasuunnitelman täytäntöönpanoon;

73. on tyytyväinen siihen, että Montenegron hallitus on laatinut sukupuolten tasa-arvon saavuttamista koskevan uuden kansallisen toimintasuunnitelman yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan kanssa ja että strategiset ja toiminnalliset tavoitteet on sisällytetty tähän suunnitelmaan; kehottaa hallitusta osoittamaan riittävästi inhimillisiä voimavaroja ja rahoitusvaroja sen täytäntöönpanoa varten ja luomaan kehyksen yhteistyön jatkamiseksi kansalaisyhteiskunnan kanssa täytäntöönpanovaiheessa;

74. panee tyytyväisenä merkille sukupuolten tasa-arvoon liittyvien toimenpiteiden sisällyttämisen Montenegron liittymistä koskevaan uudistusohjelmaan; kehottaa Montenegron hallitusta asettamaan etusijalle sukupuolten tasa-arvoon liittyvien säännösten täytäntöönpanotoimet liittymisneuvotteluissa, jotka koskevat 23 lukua "Oikeuslaitos ja perusoikeudet" sekä muita asianomaisia lukuja, mukaan lukien 19 luku "Sosiaalipolitiikka ja työllisyys", 24 luku "Oikeus, vapaus ja turvallisuus" sekä 18 luku "Tilastot";

Tiistai 21. toukokuuta 2013

75. on tyytyväinen edistykseen, jota Montenegron hallitus on saavuttanut perheväkivallan torjumisen alalla, kun se on hyväksynyt koordinoitua institutionaalista ratkaisumenettelyä koskevat käytännesäännöt; toteaa kuitenkin huolestuneena, että perheväkivalta on edelleen merkittävä huolenaihe Montenegrossa, ja kehottaa hallitusta myöntämään riittävästi varoja ja toteuttamaan riittävästi toimia asianomaisen lainsäädännön ja käytännesääntöjen täytäntöön panemiseksi sekä ottamaan käyttöön kansallisen auttavan puhelimen ja keräämään tietoa;

76. panee huolestuneena merkille sukupuoleen perustuvaa syrjintää ja väkivaltaa koskevien valitusten vähäisen määrän; kehottaa Montenegron hallitusta sijoittamaan toimiin, joilla tiedotetaan naisten oikeuksista, väkivallan vastaisesta lainsäädännöstä sekä rikkomuksista ilmoittamista ja niiden käsittelyä koskevista mahdollisuuksista;

77. suhtautuu myönteisesti Montenegron parlamentin toteuttamiin toimiin tasa-arvolainsäädännön täytäntöönpanon järjestelmälliseksi tarkastelemiseksi;

Serbia

78. kehottaa Serbian hallitusta jatkamaan kansallisen yhdentymisohjelman toteuttamista lujittamalla syrjinnän vastaisen lainsäädännön noudattamisen valvontamekanismeja ja parantamaan sukupuolten tasa-arvoa käsittelevien elinten, mukaan lukien sukupuolten tasa-arvovaltuutetun ja sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän vara-asiamiehen, hallinnollisia valmiuksia;

79. on tyytyväinen Serbian hallituksen hyväksymään vaalilakiin, jonka mukaan joka kolmannen parlamentin vaaleihin osallistuvan ehdokkaan on kuuluttava aliedustettuun sukupuoleen, ja tämän lain täysimääräiseen täytäntöön panemiseen, millä on varmistettu, että 34 prosenttia parlamentin jäsenistä on naisia;

80. kehottaa Serbian hallitusta vahvistamaan oikeuslaitoksen ja poliisin lainvalvontaviranomaisten kouluttamista, jotta ne pystyvät tiedostamaan ja käsittelemään asianmukaisesti sukupuoliperusteiseen syrjintään ja väkivaltaan liittyvät tapaukset, tarjoamaan uhreille ilmaista oikeusapua ja ratkaisemaan tuomioistuinasioiden käsittelyjen kasaantumisesta aiheutuvan yleisen ongelman;

81. on tyytyväinen perheväkivallan torjumisen edistymiseen, jota on saavutettu hyväksymällä yleinen pöytäkirja yhteistyömenettelyistä, joita noudatetaan perheväkivaltaan ja kumppanuussuhteissa esiintyvään väkivaltaan liittyvissä tilanteissa, auttavan puhelimen käyttöönottoon ja uuden turvakodin avaamiseen; toteaa kuitenkin, että perheväkivalta on yhä merkittävä huolenaihe Serbiassa; kehottaa hallitusta myöntämään riittävästi varoja ja toteuttamaan riittävästi toimia lainsäädännön ja pöytäkirjan täytäntöön panemiseksi, tapauksista raportoinnin edistämiseksi sekä tiedon keräämiseksi ja jakamiseksi toimielinten, virastojen ja kansalaisyhteiskunnan naisjärjestöjen kesken;

82. on tyytyväinen siihen, että Serbian hallitus ja parlamentti ovat tiiviissä yhteistyössä kansalaisjärjestöjen kanssa laatineet YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 täytäntöönpanoa koskevan laajamittaisen toimintaohjelman ja valvoneet sen toteuttamista; kehottaa Serbian hallitusta myöntämään riittävästi henkilöstöä ja varoja sen täytäntöönpanoon;

83. kehottaa Serbian viranomaisia parantamaan sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi toimivien kansalaisyhteiskunnan järjestöjen kanssa tehtävää yhteistyötä, erityisesti paikallishallinnon ja paikallisten kansalaisyhteiskunnan järjestöjen välillä, sukupuolten tasa-arvoa ja sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevien lakien ja politiikkojen laatimiseksi, täytäntöön panemiseksi ja valvomiseksi sekä rakenteellisen rahoituksen myöntämiseksi sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa tarkastelevien järjestöjen toimintaa varten;

o

o o

84. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä Balkanin ehdokasvaltioiden hallituksille.